

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 5. mai 2023
(OR. en)

8657/23
PV CONS 19
RELEX 499

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(välisasjad)
24. aprill 2023

SISUKORD

Lk

1.	Päevakorra vastuvõtmine.....	3
2.	A-punktide heakskiitmine	
a)	Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri.....	3
b)	Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri.....	3

Muu kui seadusandlik tegevus

3.	Päevakajalised küsimused	5
4.	Venemaa agressioon Ukraina vastu.....	5
5.	Venemaa Ukraina-vastase agressiooni geopoliitilisi tagajärgi käsitleva ELi tegevuskava rakendamine: koostöö kolmandate riikidega	5
6.	Muud küsimused.....	5
LISA – Nõukogu istungi protokollide kantavad avaldused.....		6

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 8257/23 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

a) **Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** 8258/23

Nõukogu võttis vastu kõik dokumendis 8258/23 loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

b) **Seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri** (avalik 8259/23
arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16
lõikele 8)

Justiits- ja siseküsimused

1. **Määrus, millega muudetakse määrust (EL) nr 216/2013** 7650/23
Euroopa Liidu Teataja elektroonilise avaldamise kohta 6551/23
Põhimõtteline kokkulepe EJUSTICE
Taotlus Euroopa Parlamendi nõusoleku saamiseks
heaks kiidetud COREPER II poolt 5. aprillil 2023

Nõukogu jõudis põhimõtteliselt kokkuleppele dokumendis 6551/23 esitatud määruse ettepaneku suhtes, tingimusel et Euroopa Parlament annab selleks nõusoleku, ning otsustas edastada määruse eelnõu teksti dokumendis 6551/23 esitatud kujul Euroopa Parlamendile nõusoleku saamiseks vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 352.

2. **Teabevahetuse direktiiv** 7947/23 + COR 1
Seadusandliku akti vastuvõtmine + ADD 1
heaks kiidetud COREPER II poolt 19. aprillil 2023 PE-CONS 70/22
+ **REV 1 (sk)**
IXIM

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Austria ja Saksamaa hoidusid hääletamisest. (Õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 87 lõike 2 punkt a). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa.. Selle punktiga seotud avaldus on esitatud lisas.

3. **Määrus, millega luuakse ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm**
Seadusandliku akti vastuvõtmine
heaks kiidetud COREPER II poolt 19. aprillil 2023

7950/23 + ADD 1
PE-CONS 73/22
JAI

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4. (Õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 82 lõike 1 teise lõigu punkt d). Vastavalt aluslepingutele lisatud asjaomastele protokollidele ei võtnud Taani hääletamisest osa. Selle punktiga seotud avaldus on esitatud lisas.

Tööhõive ja sotsiaalpoliitika

4. **Otsus Euroopa oskusteaasta 2023 kohta**
Seadusandliku akti vastuvõtmine
heaks kiidetud COREPER I poolt 19. aprillil 2023

7844/23 + ADD 1
PE-CONS 12/23
SOC

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Ungari hoidus hääletamisest. (Õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikkel 149). Selle punktiga seotud avaldus on esitatud lisas.

5. **Siduvaid tasustamise läbipaistvuse meetmeid käsitlev direktiiv**
Seadusandliku akti vastuvõtmine
heaks kiidetud COREPER I poolt 19. aprillil 2023

7845/23 + ADD 1
PE-CONS 81/22
SOC

Nõukogu kiitis heaks Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukoha ning kavandatud õigusakt võeti vastu vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõikele 4, kusjuures Bulgaaria, Rootsi ja Ungari hääletasid vastu ning Läti ja Saksamaa hoidusid hääletamisest. (Õiguslik alus: ELi toimimise lepingu artikli 157 lõige 3). Selle punktiga seotud avaldused on esitatud lisas.

Muu kui seadusandlik tegevus

3. Päevakajalised küsimused
4. Venemaa agressioon Ukraina vastu
Arvamuste vahetus
5. Venemaa Ukraina-vastase agressiooni geopoliitilisi tagajärgi käsitleva ELi tegevuskava rakendamine: koostöö kolmandate riikidega
Arvamuste vahetus
6. Muud küsimused

Esimene lugemine

Seadusandlik erimenetlus

Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt

Avaldused dokumendis 8259/23 esitatud seadusandliku tegevusega seotud A-punktide juurde

A-punkti 2 juurde: **Teabevahetuse direktiiv**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

AUSTRIA AVALDUS

„Austria väljendab täielikku toetust politseikoostöö tõhustamisele ja õiguskaitseasutuste vahelise teabevahetuse parandamisele.

Kahjuks sisaldab praegune tekst niisuguseid sätteid, mis on Austria jaoks problemaatilised. Need hõlmavad: (1) ette nähtud andmete läbivaatamise tähtaega riiklikes juhtumite haldamise süsteemides, millega sekkutakse nõuetevastaselt riikide seadusandlikku pädevusse, ning (2) võimalust muuta teabevahetuskanaleid käimasoleva teabevahetuse käigus.

Austria leiab, et need punktid muudavad politseitöö keerulisemaks ja need oleks tulnud välja jätta. Seetõttu hoidub Austria hääletamisest.“

A-punkti 3 juurde: **Määrus, millega luuakse ühiste uurimisrühmade koostööplatvorm**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

HORVAATIA AVALDUS

„Horvaatia Vabariik väljendab täielikku toetust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (millega luuakse koostööplatvorm ühiste uurimisrühmade tegevuse toetuseks ja muudetakse määrust (EL) 2018/1726) vastuvõtmisele.

Sellele vaatamata kordab Horvaatia Vabariik, et ta ei ole rahul määruse ettepaneku praeguse horvaadikeelse versiooniga, see tähendab ingliskeelse sõna „cyber“ ja selle tuletiste horvaadikeelsete vastetega¹ – see on küsimus, mida oleme viimastel aastatel nõukogus korduvalt mitmel tasandil tõstatanud.

Nimelt kasutatakse määruse ettepaneku praeguses horvaadikeelses versioonis terminoloogiat, mida Horvaatia kübervaldkonna õigusaktides ja kutselises kasutuses ei ole, tekitades segadust ning vähendades õiguskindlust, sidusust ja selgust.

Horvaatia Vabariik kinnitab taas oma seisukohta, et ELi institutsioonides kasutatav terminoloogia peaks õiguskindluse tagamiseks olema kooskõlas juba riigis kasutatava õigusterminoloogiaga.

Horvaatia Vabariik on endiselt pühendunud kriminaalasjades tehtava õiguslase koostöö parandamisele seoses turvalise ja kiire elektroonilise sidega ühiste uurimisrühmade liikmete vahel ja tõendite vahetamisega ning toetab jätkuvalt määruse vastuvõtmist.“

¹ Määruses kasutatakse terminit „kiber-“, kuid Horvaatia õigusaktides kasutatav samaväärne termin on „kibernetički“.

A-punkti 4 juurde: **Otsus Euroopa oskusteaasta 2023 kohta**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

UNGARI AVALDUS

„Ungari on võtnud kohustuse täielikult toetada algatuse Euroopa oskusteaasta 2023 eesmärke seoses inimeste ümber- ja täiendusõppega ning tunnistab, et kvalifitseeritud tööjõud on õiglase rohe- ja digipöörde tagamiseks äärmiselt oluline. Tunnistame, et dokumendis 7219/23+ADD 1 esitatud lõplik kompromisstekst on pikaajaliste läbirääkimiste tulemus, mis on tingitud teksti teatavatest elementidest, mis ei ole kooskõlas meie üldise seisukohaga seadusliku rände kohta, ning Ungari hoidub hääletamisest. Märgime kahetsusega, et seaduslikku rännet käsitleva otsuse teatavad sätted ei kajasta piisavalt vajadust austada liikmesriikide pädevust, nagu on sätestatud ELi toimimise lepingu artikli 79 lõikes 5, mille kohaselt nimetatud artikkel ei mõjuta liikmesriikide õigust otsustada, kui palju lubada kolmandate riikide kodanikke riiki töö otsimise eesmärgil. Sellega seoses ei pea Ungari kolmandatest riikidest inimeste kaasamist, st seadusliku rände soodustamist liidu tasandil asjakohaseks ja õiguslikult pädevaks vahendiks, mille abil lahendada liidu oskuste ja tööjõupuuduse probleem.

Lisaks tunnustab ja edendab Ungari naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Lisaks on naiste ja meeste võrdõiguslikkus Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtus. Kooskõlas nende ja oma siseriiklike õigusaktidega tõlgendab Ungari Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsuses (Euroopa oskusteaasta 2023 kohta) ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ ja terminit „sooline võrdsus“ samamoodi nagu terminit „naiste ja meeste võrdsus“.

A-punkti 5 juurde: **Siduvaid tasustamise läbipaistvuse meetmeid käsitlev direktiiv**
Seadusandliku akti vastuvõtmine

AUSTRIA JA SAKSAMAA AVALDUS

„Austria ja Saksamaa leiavad, et tasustamise läbipaistvuse direktiivi saksakeelse versiooni põhjenduses 25 kasutatud sõnastus „*Frauen unterschiedlicher Rasse*“ on sügavalt problemaatiline.

Austria ja Saksamaa eeldavad, et nõukogu 29. juuni 2000. aasta direktiivi 2000/43/EÜ saksakeelse versiooni põhjenduses 6 esitatud selgitus mõiste „*Rasse*“ (rassiline päritolu), millega rakendatakse võrdse kohtlemise põhimõte sõltumata isikute rassilisest või etnilisest päritolust, millele viidatakse tasustamise läbipaistvuse direktiivi põhjenduses 25, kehtib ka tasustamise läbipaistvuse direktiivi suhtes: „*Euroopa Liit ei tunnista teooriaid, mis püüavad tõestada üksteisest erinevate inimrasside olemasolu. Käesolevas direktiivis käsitletud mõiste „rassiline päritolu“ ei tähenda seesuguste teooriate tunnistamist.*“

BULGAARIA AVALDUS

„Meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte tõhus rakendamine on oluline tingimus liidus ebavõrdsuse kaotamiseks, naiste ja meeste võrdõiguslikkuse edendamiseks ja ülespoole suunatud sotsiaalse lähenemise saavutamiseks. Sellega seoses toetab Bulgaaria Vabariik Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (millega tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist) eesmärgi.

Samas tehti direktiivi ettepaneku üle peetavate läbirääkimiste käigus teksti muudatusi, mis ei ole Bulgaaria Vabariigile vastuvõetavad.

Nende tööandjate puhul, kelle suhtes kehtestatakse uusi kohustusi, on reguleerimisala märkimisväärselt laiendatud, ilma väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate eriolukorda arvestamata. Bulgaaria Vabariigi jaoks on oluline, et Euroopa Komisjoni algses ettepanekus sätestatud kohustused meeste ja naiste vahelise palgalõhe kohta aru andmise ning töötasude ühiste hindamiste kohta on kohaldatavad ainult suhteliselt suurte ettevõtete suhtes, kellel on finants- ja inimressursid nende rakendamiseks.

Seega – intersektsionaalse diskrimineerimise lisamine direktiivi artiklite osasse tekitab õiguskindlusetust, pidades silmas direktiivi vastuvõtmise õiguslikku alust (ELi toimimise lepingu artikli 157 lõige 3), mis hõlmab ainult kaitset ingliskeelse termini „sex“ (täheenduses „naiste ja meeste võrdõiguslikkus“) alusel, aga mitte kaitset muudel alustel ega selliste aluste kombineerimisel.

Viimase, kuid mitte vähetähtsa asjaolulina võttis Bulgaaria konstitutsioonikohus 2018. aastal vastu otsuse, milles sedastatakse, et Euroopa Nõukogu naistevastase vägivalla ja perevägivalla ennetamise ja tõkestamise konventsioonis (Istanbuli konventsioon) propageeritakse ingliskeelse terminiga „gender“ seotud õiguslikke kontseptsioone, mis on vastuolus Bulgaaria Vabariigi konstitutsiooni aluspõhimõtetega. 2021. aastal selgitas konstitutsioonikohus, et põhiseaduses kasutatud mõistet „sugu“ („sex“) saab siseriikliku õiguse kontekstis mõista üksnes selle bioloogilises tähenduses (mehed ja naised).

Kooskõlas nende otsustega teatab Bulgaaria Vabariik, et ta ei saa aktsepteerida kontseptsioone, mille eesmärk on eristada ingliskeelset terminit „sex“ bioloogilise kategooriana (mehed ja naised) terminist „gender“, mis on sotsiaalne konstruktsioon ning ta tõlgendab kõnealuses direktiivis terminit „gender“ üksnes selle bioloogilises tähenduses. Seega ei ole põhjendus 6 Bulgaaria Vabariigi jaoks riiklikku põhiseaduslikku korda arvestades asjakohane.

Neil põhjustel ei toeta Bulgaaria Vabariik Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (millega tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist) teksti.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari tunnustab ja edendab naiste ja meeste võrdõiguslikkust kooskõlas Ungari põhiseaduse, Euroopa Liidu esmaste õigusaktide, põhimõtete ja väärtuste ning rahvusvahelisest õigusest tulenevate kohustuste ja põhimõtetega. Lisaks on naiste ja meeste võrdõiguslikkus Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiväärtus. Kooskõlas nende ja oma siseriiklike õigusaktidega tõlgendab Ungari Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (millega tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist) ettepanekus ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ ja ingliskeelset terminit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) samamoodi nagu terminit „providing equal rights, chances and opportunities for women and men“ („naiste ja meeste võrdsete õiguste ja võimaluste tagamine“).“

LÄTI AVALDUS

„Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (millega tasustamise läbipaistvuse ja õiguskaitsemehhanismide kaudu tugevdatakse meeste ja naiste võrdse või võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtte kohaldamist) ettepanekuga seoses toetab Läti eesmärki käsitleda soolist palgalõhet ning direktiivi ettepaneku teisi eesmärke. Läti on siiski mures kavandatud õiguskaitsemehhanismi pärast ning tunneb kahetsust, et kokku lepitud lõplik direktiivi kompromisstekst, mis on kavas nõukogus vastu võtta 24. aprillil 2023, võib era- ja avalikule sektorile panna ülemäärase ja ebaproportsionaalse halduskoormuse.“

POOLA AVALDUS

„Naiste ja meeste võrdõiguslikkus on Euroopa Liidu aluslepingutes sätestatud põhiõigus. Poola tagab naiste ja meeste võrdõiguslikkuse Poola riikliku õigussüsteemi raames vastavalt rahvusvaheliselt siduvatele inimõigusi käsitlevatele õigusaktidele ning kooskõlas Euroopa Liidu põhiväärtuste ja aluspõhimõtetega. Seetõttu tõlgendab Poola ingliskeelset väljendit „gender equality“ („sooline võrdõiguslikkus“) kui naiste ja meeste vahelist võrdõiguslikkust kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklitega 2 ja 3 ning Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 8 ja artikli 157 lõikega 3 ning väljendit „gender pay gap“ („sooline palgalõhe“) kui naiste ja meeste vahelist palgalõhet. Eespooltoodut silmas pidades tõlgendab Poola eri väljendites esinevat ingliskeelset terminit „gender“ samamoodi nagu terminit „sex“ kooskõlas ELi toimimise lepingu artikliga 10, artikli 19 lõikega 1 ja artikli 157 lõigetega 2 ja 4. Samal ajal ei tunnista Poola muid bioloogilise soo kategooriad kui naine ja mees; seega ei saa põhjendusi 5 ja 6 Poola olukorra suhtes kohaldada.“

KOMISJONI AVALDUS

„Komisjon võtab teadmiseks kaasseadusandjate vahel saavutatud kompromissi kolme aasta pikkuse ülevõtmisperioodi kohta töötasude läbipaistvust käsitlevate uute normide kohaldamiseks. Komisjon soovib toonitada, et sellist kõrvalekaldumist standardsest kaheaastasest ülevõtmisperioodist ei tohiks käsitada pretsedendina. Selle eesmärk on üksnes tagada, et tööandjatel oleksid ülevõtmise ajal mittediskrimineerivad palgastruktuurid, et tagada uute normide täielik kohaldamine.“